

דבר העורך



לשמוע ללמוד וללמד

מכון 'הילכתא' נוסד, לפני קרוב לשש שנים, כאשר החל להופיע בתוכני 'חבורת הדף' בישיבת מיר ירושלים, גיליון שבועי 'עומק הפשט', לברא את דעות הפוסקים בנושאי הלכה אקטואליים בכל מקצועות התורה, לפי סדר הסוגיות במסכתות הנלמדות בישיבה.

בסיעתא דשמיא, הגיליונות התקבלו בחביבה מיוחדת בעולם התורה, וכבר הופיעו 300 גיליונות שמגיעים מידי שבוע לאלפי בתים בישראל, הנערכים על ידי אברכים מופלגים עמלי תורה בטהרה, בדרך הלימוד המסורה מרבותינו מעתיקי השמועה, מיסוד הסוגיות ודברי הראשונים, עד ההלכה למעשה, וקבלת הכרעת גדולי ופוסקי הדור שליט"א.

במהלך השנים מאז ועד היום, גדל מכון 'הילכתא' והפך לאבן שואבת לבירור וליבון מאות שאלות הלכתיות מובהקות העומדות על הפרק, לאור הפיתוחים הטכנולוגיים המתחדשים, לידע את דבר השם זו הלכה. במסגרת הפעילות מתקיימים שיעורי הלכה מרתקים, בית הוראה טלפוני, חוברות הדרכה - כמו בנושא 'תספורת הראש כהלכה', ועוד.

העתיד של מכון 'הילכתא' תלוי ועומד כעת על כף המאזניים, בגולת הצלחת קמפיין ההתרמה 'מגבית כהלכה', נותרו מספר שבועות להצטרפות להגרלה הגדולה, זו ההזדמנות ליטול חלק בעשייה הברוכה, התקשרו עכשיו למוקד הגרלה ורכשו כרטיסים, ותהיו שותפים בהפצת ידיעת ההלכה בכל בית בישראל, 'לדעת לחיות כהלכה', ואם לא עכשיו אימתי!

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'חשש חדש בוודקה'

וְלַחֵם וְקָלִי וְכֶרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה

אלכוהול מדגן: בהמשך לגיליון הקודם (מספר 299), בנושא 'כשרות משקה וודקה', נעסוק בגיליון הנוכחי (מספר 300) האם יש חשש איסור 'חדש' במשקה וודקה. ותלוי בשאלה, האם איסור 'חדש' נוהג מדאורייתא רק בתבואת ארץ ישראל, או גם בתבואת חוץ לארץ? האם איסור 'חדש' נוהג גם בתבואת נכרי, ומה הדין בספק? האם איסור 'חדש' נוהג גם בשכר שהופק מהתבואה? לא נוכל להקיף את כל פרטי הדינים של איסור חדש, וראה בספר גזילולי חדש (פרק ג-ה) להג"ר שמואל אליעזר שטרן שליט"א שביור בהרחבה כל דיני 'חדש' הנוגעים לסוגיא.

ועלינו לדעת, האם צריך לחוש בכל בקבוק 'וודקה' (מיוצר בארץ, במדינות השונות כחול"ל), אולי הוא 'חדש'? מובן מאיליו, שאם יש חותמת כשרות מהודרת על הבקבוק, אין שום שאלה, ההכשר מפקח על כל נושאי הכשרות ובכללם איסור חדש, (למעט כשרויות מסוימות כחול"ל, שנהוגים היתר בחדש כשיטת הב"ח דלהלן), המדובר באותם משקאות שהרכיבים נבדקו ואושרו על ידי גורמי כשרות, ועלינו לדעת האם בנוסף קיים חשש איסור 'חדש'.

האלכוהול של ה'וודקה' מקורו מהרבה סוגי מאכלים כמו דגנים, תירס, ענבים, חלב, ועוד. הרבה סוגי 'וודקה' מיוצרים ממרכיבים של חמשת מידי דגן, ולכן הדבר הכי חשוב הוא לברר את מקור האלכוהול. בארצות הברית בדרך כלל מיוצר מתירס. ברוסיה הרבה פעמים מיוצר מחיטה. 'אבסולוט' מיוצר בשבדיה מחיטה, 'פינלנדיא' מיוצר במדינת פינלנד משעורה ועובר זיקוק רציף, 'חורטיצה' מיוצר באוקראינה מחיטה, 'רוסקי' הרגיל מיוצר ברוסיה מחיטה, בתהליך כפול של זיקוק.

תאריך ייצור: ההנחה הרווחת בקרב המומחים של וועדי הכשרות המהודרים, שכל מוצר שיוצא מהמפעל לפני חודש ספטמבר (חודש התשיעי למנינם, בערך חודש אלול) אין בו חשש 'חדש', כי לא שייך במציאות שייגיע לשוק סחורה חדשה שנזרעה אחרי פסח, הן בשעורה וכל שכן בחיטה שהגידול אורך יותר זמן (התבואה שהשרישה אחרי ט"ז ניסן, לוקח לפחות 4-5 חודשים לתהליך הגדילה וקצירה והגעה לשוק,



ו'ודקה' המיוצרת מסעורה מגיעה לשוק יותר מהר, בנוסף צריך לקחת בחשבון עוד מספר שבונויות לתהליך הייצור והשיוק). ואם כן ניתן לבדוק בתאריך הייצור המוטבע על גבי הבקבוק, אם הייצור היה לפני החודש התישע, אין חשש חדש. הגדון של 'חדש' שייך רק בוודקה, שעובר רק 'זיקוק רציף' ותהליך הייצור מהיר, ומוכן תוך מספר שבונויות. ואינו דומה ל'וויסקי' שעובר 'זיקוק איטי' ומתיישן מספר שנים בחביות, ובוודאי אינו חדש. הגדון רק ב'וודקה' שיוצרה מתמשת מיני דגן, ולא משאר דברים כמו תפוחי אדמה תירס ועוד.

1. זמן ומקום איסור 'חדש'

איסור אכילה: כתוב ב**פסוק** (ויקרא פרק כג פסוק יד) וְלֶחֶם וְקֵלַי וְכֶרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הַבֵּיאֲכֶם אֶת כֶּרְפִּי אֲלֵכֶם חֶקֶת עוֹלָם לְדוֹרֵיכֶם כָּל מַשְׁבֵּיתֶיכֶם. מכאן שאסור לאכול מהתבואה החדשה עד ט"ז ניסן שהוא יום הקרבת העומר. ואיסור זה נוהג גם היום, כמבואר ב**שו"ע** (יו"ד סימן רצג סעיף א) אסור להאכל 'חדש' מתבואת חמשת המינים, עד שיקרב העומר שהיא בט"ז בניסן, שאומר וְלֶחֶם וְקֵלַי וְכֶרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, ועכשיו שאין עומר, אסור בט"ז בניסן כל היום.

משעת ההשרשה: מסקנת הגמ' (מנחות דף עא.) שהעומר מתיר כל התבואה שכבר השרשה קודם ט"ז ניסן, אבל תבואה שנזרעה ולא השרישה עדיין, אסורה עד העומר הבא. **דכתיב** (שמות פרק כג פסוק טז) אֲשֶׁר תִּזְרַע בְּשָׂדֶךָ, מהלשון אֲשֶׁר תִּזְרַע לומדים שזמנו משעת זריעה, ומהלשון בְּשָׂדֶךָ לומדים שאינו מתיר קודם ההשרשה. וכן בפסק **שו"ע** (יו"ד סימן רצג סעיף ג), תבואה שלא השרישה לפני ט"ז בניסן, אסורה באכילה עד תחילת הפסח הבא.

וכתב הג"ח (ס"ב), בשם **תורת משה** (סימן קנא), שהשרשה היא כעבור שלשה ימים מהזריעה. ו**בנקודות הכסף** (יו"ד סימן רצג), הביאו **בשו"ת מהר"ם שיק** (יו"ד סימן רצב), השיג על התרומת הדשן, וסובר שזמן ההשרשה אינו שלשה ימים אלא ארבעה עשר יום, ומסיים 'מהר"ם שיק שאין כל הדרעים וכל התבואות וכל המקומות שוים, ולכל הפחות מידי ספיקא לא נפקא.

בזמן הזה: ידוע מבואר **גמ'** (מנחות דף סח.), בזמן הבית העומר מתיי, **עובד** (ויקרא כג יד) עד הַבֵּיאֲכֶם, בזמן שאין בית המקדש קיים, התבואה מותרת משעה שהאיר המזרח, **דכתיב** (שם) עד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה. וחידי **המשנה למלך** (הלכות מאכלות אסורות פרק י הלכה יא) הוסיף הסוברים שתרומה בזמן הזה חייב רק מדרבנן, מטעם שקדושה ראשונה לא קידשה לעתיד לבוא, גם לגבי איסור 'חדש' בארץ ישראל בזמן הזה האיסור רק מדרבנן, למאן דאמר שאיסור 'חדש' בחוץ לארץ בזמן הבית הוא רק מדרבנן. מאידך לדעת **החכמת אדם** (שערי צדק שער הקדמה למשפטי הארץ), הלכה כרבנן דבי רב אשי **גמ'** (מנחות דף סח): שאיסור 'חדש' בזמן הזה הוא דאורייתא. וכן מוכיח מדברי **הרמב"ם** (הלכות מאכלות אסורות פרק י הלכה ב) ו**השו"ע** (יו"ד סימן רצג סעיף א ב).

בחוץ לארץ: בחלקו התנאים **במשנה** (קידושין דף לו:), לתנא קמא כל מצוה התלויה בארץ נוהגת רק בארץ, ואיסור 'חדש' אינו נוהג בחוץ לארץ מדאורייתא ככתוב בפסוק לשון 'מושב', ומשמע דוקא לאחר ירושה וישיבה. וחולק עליו רבי אליעזר וסובר שאיסור 'חדש' נוהג גם בחוץ לארץ מדאורייתא, כי משמעות לשון 'מושב' הוא בכל מקום שאחם יושבים.

דאורייתא או דרבנן: להלכה רוב הראשונים פוסקים ש'חדש' אסור מדאורייתא גם בחוץ, וכמבואר **ברמב"ם** (הלכות מאכלות אסורות פרק י הלכה ב), כשנבואת איסור אכילה חדש, מסיים שנוהג 'בכל מקום ובכל זמן, בין בארץ בין בחוצה לארץ, בין בפני הבית בין שלא בפני הבית'. וכן **הרא"ש**

(קידושין פרק א סימן סב) פוסק כרבי אליעזר, עד פי המבואר בסתם **משנה** (ערלה פרק ג משנה ט) 'חדש' אסור מן התורה בכל מקום. וכן בפסק **בשו"ע** (יו"ד סימן רצג סעיף ב, או"ח סימן תפט סעיף י), ו**במשנ"ב** (סימן תפט ס"ק מה), כדעת רבי אליעזר שאיסור 'חדש' נוהג מדאורייתא גם בחוץ לארץ.

מאידך, לדעת **האור זרוע** (סימן שח), טעם ההיתר לקנות תבואה מהגויים ולא חוששים לחדש, שאינו ספק דאורייתא, כי איסור 'חדש' בחוץ לארץ הוא רק מדרבנן וכדעת תנא קמא, וספק דרבנן לקולא.

בתבואה של גוי: (קידושין דף לו. ד"ה כל), מוכיח מדברי **הירושלמי**, שאיסור 'חדש' נוהג גם בתבואה של גוי, כי הגמ' שואלת מדוע במשנה של 'חדש' לא הוזכר חלה, ומתרצת לפי שאינה נוהגת בגוי, משמע שאיסור 'חדש' כן נוהג בשל גוי. וכן נקטו **הטור**, **המרדכי** (סימן תקא, הובא בבית יוסף), **הסמ"ג** (לאוין קמ"ו), **הרא"ש** (שו"ת כלל שני סימן א), ו**השו"ע** (יו"ד סימן רצג סעיף ב) ועוד פוסקים שאיסור 'חדש' נוהג גם בשל גויים.

אמנם **הב"ח** מאריך לבאר, שאמנם לכאורה בפשטות היה צריך להחמיר בתבואה של גוי, אך המנהג פשוט במלכותנו לנהוג היתר, וכך נהגו להקל גדולי התורה ותלמידיהם שהיו לפנינו **מהר"ר שכנא ז"ל** ו**מהר"ר שלמה לוריא ז"ל** ושותיו שכן שנעשה מתבואה חדשה, חוץ ממקצת חסידים שנהגו בכך, ולכן אין להורות לאיסור נגד גדולי ישראל שנהגו היתר, ורק מי שרגיל בפרשות ומפורסם לחסיד רשאי להחמיר ממידת חסידות אך לא יורה לאחרים, דלא לית' לאנצווי. וידוע שהרבה מקהילות חסידים סמכו על דברי הב"ח והקילו באכילת 'חדש' מתבואת גויים בחו"ל, וראה בספר **בעל שם טוב על התורה** (פרשת אמור) כמה עובדות מהבעש"ט בזה. ו**הדברי חיים מצאנז** (דרכי חיים ושלוש אות תתעג) התריע נגד המחמירים מחדש בחו"ל.

מאידך **הגרא"ח** (ס"ב) חולק על החידוש של הב"ח שאיסור 'חדש' אינו נוהג בשל עובדי כוכבים בחו"ל, ומתבטא וכבר הכו על קדקדו כל האחרונים וסגנה יצאה מתחת ידו'.

2. איסור 'חדש' בשיכר

פולמוס השיכר: כתב **הש"ך** (ס"ק ו) בשם **ספר לחם משנה** (תרומות פרק יא משנה ב, אין זה בעל הלחם משנה על הרמב"ם אלא ר' משה ליפשיץ שכתב פירושו על המשניות), ביאור ארוך להיתר שיכר שעורים מתבואה חדשה, משום הדין של 'המשקה היוצא מהן מותר'. וכתב על דבריו הש"ך - 'וצריך להתיישב בדבר, כי **מתשובת הרא"ש** (ריש כלל ב) ו**מתרומות הדשן** ומשאר פוסקים משמע שאסור'.

הוסיף **הפני יושע** (קונטרס אחרון למסכת קידושין פסק בענין חדש'), על דברי הש"ך, הרי גאונים דורינו שלשת הרועים **מהר"ר צבי אשכנזי** (סימן כ), ו**החק יעקב** (סימן כט), ו**הנכנס יחזקאל** (סימן נא), דחו את דברי בעל לחם משנה, ומחמירים באיסור 'חדש' בשיכר, וכתבו שהוא נגד **גמ'** (מנחות בחולין (פרק העור והרוטב), אך במסקנה הפנ"י מקיים את דבריו להקל. ו**במנחת יצחק** (חלק ח סימן קיג) האריך בצדדי הגדון, והביא את דעת החולקים ומסיים שגם המקילים הקילו רק בחו"ל ובגדל ביד נכרי.

ולדעת **החכמת אדם** (שערי צדק שער משפטי הארץ פרק ז ב) יש מקילים לשתות שיכר מתבואה חדשה, כיון שמשקים הנעשים מהתבואה אינם נחשבים כגוף של האיסור, ולכן אי אפשר למחות במקילים, ומכל מקום כל בעל נפש יחמיר על עצמו.

וכתב **בביאור הלכה** (סימן תפט סג י ד"ה אף בזמן) ראיתי שיש שסוברין שמי שרוצה לזהר ב'חדש' צריך לזהר בכל החומרות, והוא דבר קשה לזהר במדינות אלו ע"כ סומך

וודקה, מופיע הצהרה כי הוא משתמשים לייצור משקה ה'וודקה' שלהם בחיטה שדלעה בחורף, נמצא שלפי דבריהם התוצרת היא ללא חשש איסור חדש. אך צריך לדעת האם אפשר לסמוך על דברי הגוי בזה. והנה נפסק ב**שו"ע** (יו"ד הלכות תערובות סימן צח סעיף א) לגבי דבר איסור שהתערב בדבר היתר ממין אחר, יתנו לגוי לפעמים ואם אינו מרגיש טעם של הדבר המעורב מותר, ובתנאי שהגוי לא יודע שסומכים עליו.

ומבואר ב**שו"ע** (שם ס"ק ב) שאם הגוי אינו אומן הוא נאמן רק במסיח לפי תומו, אך אם הוא אומן (כפילא), סומכים עליו גם כשאינו מסיח כי הוא יודע שאם הוא ישקר הוא יפסיד אומנותו. ועוד מבואר שם שבעלמא מסיח לפי תומו מועיל רק בדברנו, אך באומן הוא נאמן גם בדאורייתא, כי חושש להפסיד אומנותו. ולגבי יצרני הוודקה, יש מקום לומר שאפשר לסמוך עליהם כדיון אומן, כי חוששים להפסיד אומנותם, מאידך אפשר לומר שלא ניתן לסמוך עליהם לגמרי, שהרי אם יגמר להם התבואה הישנה עלולים לקחת מהתבואה החדשה. ולדעת הג"ר **יצחק ברקוביץ שליט"א** (בהוראה לרבני הילכתא) נכרי נאמן לומר שהחיטה ישנה וממילא אין בה חשש חדש, משום שאומן לא מרע אומנתו.

וכן הורה **אחד מגדולי הוראה שליט"א** (בהוראה לרבני הילכתא), באותם מפעלים שהיצרנים מעידים על עצמם, שמייצרים מחיטה של חורף, הנכרי נאמן לומר שהחיטה ישנה, אלא שלא ניתן לסמוך על כך בוודאות גמורה, כיון שאם יגמר להם תבואת החורף הישן עלולים לקחת מיבול הקיץ החדש, ולכן ב'וודקה' שאין חשש של עירוב טעמים אחרים, וכל החשש הוא איסור חדש, לא ניתן לומר כי היא אסורה בשתייה כיון שיש כאן כמה צירופים להקל, כמבואר במשנ"ב בשם הרמ"א שבכל 'חדש' יש ספק ספיקא, ובפרט כאן שיש כמה צירופים שהמפעל מצהיר שמשתמשים רק בתבואה ישנה, ועוד שלפני חודש אלול אין חשש במציאות שייגיע מהתבואה החדשה.

ולגבי וודקה 'אבסולוט' שמיוצר בשוודיה מחיטה, המפעל מצהיר שמשתמשים רק בחיטה של החורף ולפי דבריהם אין חשש חדש. כמו כן יצוין, לפי המידע שהתקבל (ובמענה לרבני הילכתא) מאחד המשגיחים במערכת הכשרות (BE), שיש להם מידע שבוודקה 'אבסולוט' (Absolut) ובוודקה 'סטוליצ'ינה' (stolichnaya) אין חשש חדש במשך כל השנה.

ולגבי שאר סוגי וודקה, הדיו משתנה לפי אופן הייצור, האם האלכוהול מופק משעורים או מחיטים, וכן חלוק שבארצות הקרות כמו רוסיה ופינלנד שהחשש יותר ודאי, אבל בצרפת החשש פחות.

כל אחד עצמו על מנהג העולם להקל לגמרי. וכתב שאינו נכון כיון שבמה שאפשר להחמיר יש להחמיר, ובמה שאי אפשר יש כמה צדדים להקל, כי יתכן שהרוב עשוי מתבואה ישנה, וכן בשיכר יש כמה אחרונים שמצדדין להקל, כמבואר ב**פני יהושע ומשכנות יעקב** ועוד **אחרונים**. ועוד טעם שהשיכר אינו ודאי בשבועת הדחק לפעמים מייצרים את השיכר משעורים ישנים, ולמרות שמבואר ב**שו"ע** ביורה דעה ובכמה **אחרונים** להחמיר גם בשיכר, יש למיקל על מי לסמוך, וכדעת **האור זרוע** ששבועת הדחק פסוקים ספק יש לסמוך על הסוברים שאיסור 'חדש' דרבנן, וספק דרבנן לקולא, וכן בפליטת כלים ושמיים יש צדדים להקל.

3. היתר נוסף בחוץ לארץ

ספק ספיקא: מובא ב**משנ"ב** (סימן תכט ס"ק מה) בשם הרמ"א (יו"ד סימן רצ"ג סעיף ג) היתר לאיסור 'חדש' משום ספק ספיקא, אולי התבואה משנה שעברה, ואפילו אם התבואה משנה זו אולי נגרשה לפני ט"ז ניסן. וכן אם רגילים ש"א להביא תבואה ממקומות אחרים, שבתבואתן נגרשת לפני ט"ז ניסן.

ו**כתב בשו"ע הרב** (סימן תפ"ט סעיף ל), ובנוסח דומה **כתב המשנ"ב** (שם ס"ק מה), שרוב העולם לא נזהרים באיסור חדש, ויש שמלמדים עליהם זכות מצד שקשה להיזהר באיסור הזה, ולכן מפני הדחק סומכים על דעות הראשונים ש'חדש' נוהג בחוץ לארץ רק מדרבנן ולא גזרו אלא במקומות הסמוכים לארץ ישראל, ועוד לימדו זכות שאיסור 'חדש' נוהג רק בתבואה של ישראל, ולא בשל גוי. ומסיים, שאי אפשר למחות במקילים אך בעל נפש יחמיר לעצמו כמה שאפשר, כי לדעת הרבה גדולי הראשונים אסור מדאורייתא בכל האופנים.

לגבי לחם מ'חדש', ב**שו"ת תשובות והנהגות** (כרך א סימן תרנח) האריך בביאור השיטות, ומסיים שבזמנינו קל למצוא לחם מתבואה ישנה באותו מחיר או דומה לו, ואין בו שום חששות, ומצד שני הרוב או אפילו כולו ודאי חדש, ולכן איסור חמור לזלזל בפסק השולחן ערוך ובגדולי הפוסקים שאסרו לאכול 'חדש' דוקא, והקילו רוקן בשעת הדחק וכעת אינו שעת הדחק כלל, ולכן יש להחמיר אפילו בספק ספיקא כרוב הפוסקים, ולא שביק איניש היתירא ואכיל איסורא. ולמעשה בוועדי כשרות מהודרים, מדקדקים על פי הוראת גדולי הפוסקים שלא יהא חשש חדש, אפילו בתבואה של חוץ לארץ. ולפי זה לגבי וודקה, כיון שצמזי כיום עם השגחה מהודרת, יתכן שאינו נחשב שעת הדחק לסמוך על קולות יצרופים שונים.

4. מסיח לפי תומו

ביורו המציאות: בכתיב המידע של יצרנים מסוימים של

סיכום הגיליון:

דינים העולים

1. **זמן האיסור**: איסור 'חדש' נוהג מהתורה בכל חמשת מינים, ותלוי בהשרשה, זמן ההשרשה היא שלושה ימים קודם העומר, ויש אומרים י"ד יום.
2. **בזמן הזה**: לרוב הפוסקים איסור 'חדש' נוהג גם בזמן הזה מדאורייתא, ולדעת המשנה למלך בזמן הזה אינו אלא מדרבנן.
3. **חוץ לארץ**: לרוב הראשונים איסור 'חדש' נוהג גם בחוץ לארץ מדאורייתא, לדעת האור זרוע איסור 'חדש' בחוץ לארץ הוא רק מדרבנן, ובספיקא אפשר להקל.
4. **תבואה של גוי**: לרוב הראשונים איסור 'חדש' נוהג גם בתבואה שגדל ברשות הגוי, ושיתב הב"ח שאינו נוהג בשל נכרים, ויש מקילים כמותו.
5. **בשיכר**: יש מקילים בשכר באיסור חדש, והרבה אחרונים מחמירים בזה.
6. **ספק ספיקא**: לדעת הרמ"א יש היתר לאיסור 'חדש' מצד ספק ספיקא, שמה התבואה משנה שעברה, ואם משנה זו אולי נגרשה קודם העומר. וכתב המשנ"ב אף שאין בידיו למחות ביד המקילים, בעל נפש יחמיר לעצמו בכל מה שיכול.



משיב כהלכה

ההגרה השבוע על 100 שקל במזומן

שאלה: האם ואיך ראוי לפרוס מפה ולקדש בסעודת פורים שחל בערב שבת?

השנה חל פורים דפידים בערב שבת, והשאלה מתי ראוי לאכול את סעודת פורים, לפני חצות, אחרי מנחה גדולה לפני תשע שעות, כל היום עד השקיעה, מתחיל לפני השקיעה ופורס מפה ומקדש?

מתי צריך להפסיק ולקדש, פורס מפה רק על הלחם משנה או על כל השולחן, צריך לחזור ולברך הגפן והמוציא או לא, האם חייב לאכול פת אחר קידוש? לגבי על הגויס ורצה בברכת המזון, האם אומרים את שניהם, או רק רצה, או רק על הגויס?



מקובלת: שו"ע ומש"ב (סימן רעא סעיף ד, סימן תרצה סעיף ג), מנחת שלמה (תנינא סימן י"א אות ב), הג"ר שריה דבליצקי זצ"ל (פורים המשולש מהד"ה עמוד ז), הג"ר ממחה רבינוביץ שליט"א (פסקי תשובות סימן רעא אות ד), הג"ר חיים יצחק פרוש שליט"א (חקר ועיון פורים תשע"ח).

במדור זה מופיעה שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה נכונה על השאלה נכנס להגרלה. ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות המובחרות ישלבו במידת האפשר בגיליון הקרוב.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה), בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באתר מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שלוחה 4
2. בעמודות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בפקס מספר 6507823-1532
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 299 בסך 100 שקל מזומן הבה"ח כמר שמעון הולצמן הי"ו ישיבת סלבודקא בני ברק

המדור הנוצח

לעילוי נשמת הר"ר יצחק ב"ר יעקב זצ"ל
נלב"ע י"ד אדר ת.נ.צ.ב.ה.

בית הוראה הילכתא

סושי למשלוח מנות

שאלה: מבואר בשו"ע (סימן תרצה סעיף ד), חייב לשלוח לחבירו שתי מנות בשר או של מיני אוכלים. והשאלה, האם מקיימים משלוח מנות, בשליחת מנת סושי לחבירו, האם נחשב שתי מנות כי מכיל ארוז דג וירקות, או דלמא הכל נחשב מנה אחת? תשובה: דג וביצה ערוליו או פת וביצה ערוליו, מבואר בגמ' (ביצה דף טו): לגבי עירוב תבשילין שנחשב שתי תבשילים, ולגבי משלוח מנות מובא בבבא היתב (סימן תרצה ס"ק ז) שהתפקד העדות ביעקב האם נחשב שתי מנות, או שנחשב מנה אחת.

ובסושי יתכן למור שתלוי בספק זה, האם נחשב מנה אחת או שנים, ואולי יש תלכותו במחלוקת פוסקי זמננו שליט"א (הובא בגיליון עומק הפשט מספר 289) האם הסושי מוגדר כתערובת, ומברכים רק על העיקר, או שכל מין חשוב בפני עצמו, ומברכים ארבע ברכות.

והנה בשלמי תודה (פורים עמוד רחצ) נוקט לגבי דג וביצה שאינו נחשב כשתי מנות, כי אינם ניכרים כשני תבשילים, והרי שורש המצוה היא כדי להרבות אחוה ורעות, או כסברת התרומת הדשן שחייבו לשלוח שתי מנות בשביל הסעודה, ודג וביצה נחשבים מנה אחת בסעודה. ולגבי סלטי ירקות, הורה הג"ר אביגדור יחזקאל הלוי בנובצל שליט"א (ירושלים במעדיה פורים תשובה קטו) שנחשב למנה אחת, כי הכל נאכל ביחד, ואפילו אם מכיל ירק שלם כגון עגבניית שרי או צימוקס, ורק אם היוקות השלמים נאכלים כל מין לחוד, נחשב לשתי מנות. ולפי דבריהם, נמסתר שגם סושי נחשב מנה אחת.

עדכוני הלכה

כשרות

ויסקי סקוטי

לר"י יצחק יעקב
02-535-0535
טלפקס: 02-535-0535
סיפקטור: 02-535-0535
סיפקטור: 02-535-0535
סיפקטור: 02-535-0535
סיפקטור: 02-535-0535

כשרות וויסקי סקוטי

לאחר בירור מקיף, הופיע ויצא לאור על ידי מכון 'הילכתא' קונטרס בדיון כשרות וויסקי סקוטי (20 עמודים). מתוך הדברים יתבאר, שויסקי הינו מהדברים שאי אפשר לשתותו בלי כשרות מהודרת.

ברכת יישר כח להג"ר שמואל זמלמן שליט"א והג"ר עקיבא נייחז שליט"א על הסינוע הרב, בסוף קונטרס מופיע הוראת הג"ר משה שאול קליין שליט"א.

ניתן להשיג את הג"ל במערכת 'הילכתא'.

נושא הגיליון הבא:

'פורס מפה ומקדש בפורים'

עלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעזור את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

ברכת מזל טוב לאיש החסד מזכה הרבים מפיץ גיליונות 'עומק הפשט'

הג"ר דוד רוטשילד שליט"א

לרגל אירוסו בתו תח"י עב"ג הבה"ח אלי לנדאו הי"ו בשעה טובה ומוצלחת

יתן ד' שיזכו לבנות בית נאמן בישראל וזורות ישרים מבוכים

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט
שיעורים יומי עיון
בית הוראה טלפוני
בירורי הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

02-535-0-535 מכון הילכתא

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל: 02-6507823 פקס: